

ที่ นพ ๐๐๒๓.๖/ว

๒๑๕๖

ศาลากลางจังหวัดนครพนม

ถนนอภิบาลบัญชา นพ. ๔๘๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม และนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครพนม ที่ นพ ๐๐๒๓.๔/ว ๔๔๒๒ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๔๓๖๐

จำนวน ๑ ชุด

ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ตามที่จังหวัดนครพนมได้แจ้งจากกระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๔๑ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘) นั้น

จังหวัดนครพนมได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าเพื่อเป็นเครื่องมือประกอบการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ก่อนวันที่มีผลใช้บังคับจึงขอให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชน ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ต่อไป สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม และเทศบาลเมืองนครพนมขอให้ดำเนินการเช่นเดียวกันรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(รวยรุ่ง ไครบุตร)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทรศัพท์ ๐ ๔๒๕๑ ๕๗๒๐ ต่อ ๑๓

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม
เลขที่ 5595 วันที่ 22 พ.ค. 2568
กข.บ. กข.ค. กข.ส. กข.ว. กข.ก. ☒ กข.บ.
☐ กข.ค. ☐ กข.ส. ☐ กข.ว. ☐ กข.ก.

ศาลากลางจังหวัดนครพนม
รับที่ 6087
วันที่ 15 พ.ค. 2568
วิชา

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. 10200

๑๖

พฤษภาคม ๒๕๖๘

ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๓๖๐

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๒๘๐๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและจัดเก็บค่าธรรมเนียมฯ

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน ๑ ชุด

๒. คำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชน

จำนวน ๑ ชุด

๓. Infographic สรุปแนวทางฯ

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๔๑ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชน เพื่อเป็นเครื่องมือประกอบการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ก่อนวันที่มีผลใช้บังคับ ในกรณีนี้ จึงขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชน ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรษิษฐ์ สัมพันธรัตน์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๔๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นางสาวจริดา จิตราวัฒน์

QR Code

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว.๕๓๖๐ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๒๘๐๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗
๒. แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและจัดเก็บค่าธรรมเนียมฯ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. คำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชน
๔. Infographic สรุปแนวทางฯ

ที่ นพ ๐๐๒๓.๔/ว ๔๔๖๖

ศาลากลางจังหวัดนครพนม
ถนนอภิบาลบัญชา นพ. ๔๘๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมและนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๒๘๐๗ จำนวน ๑ ชุด
ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

ด้วยจังหวัดนครพนมได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า พระราชบัญญัติรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับ
การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ซึ่งกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับ
การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๑ ก
เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และมีผลบังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป (วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘)

จังหวัดนครพนมจึงส่งกฎกระทรวงดังกล่าวพร้อมสรุปสาระสำคัญและตัวอย่างข้อบัญญัติท้องถิ่น
ให้อำเภอดำเนินการแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมและเทศบาลเมืองนครพนมขอให้พิจารณาดำเนินการด้วยเช่นกัน
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรวิทย์ พิมพ์นิลย์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ ๔๒๕๑ ๕๗๒๐

๘
๑๖.๑.๖๗ ๘๕๓๓๖

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๒๔๐๗

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม	
เลขทะเบียนรับ ๑๐๑๖	วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๒๕๖๗
☐ ก.น.ค.	☐ ก.น.ค.ส.
☐ ก.น.ค.ส.	☐ ก.น.ค.ส.
☐ ก.น.ค.ส.	☐ ก.น.ค.ส.

ศาลากลางจังหวัดนครพนม
๑๖๔๖
กระทรวงมหาดไทย ๓ ธ.ค. ๒๕๖๗
ถนนอภัยวงศ์ ถนน ๑๐๐๐๐
เวลา

๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด
๒. สรุปสาระสำคัญของกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด
๓. ตัวอย่างเทศบัญญัติและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. จำนวน ๑ ชุด

ด้วยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘) จึงขอส่งกฎกระทรวงดังกล่าวพร้อมสรุปสาระสำคัญและตัวอย่างข้อบัญญัติท้องถิ่นให้จังหวัดดำเนินการแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม QR - Code ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติธร ยิ้มละมัย)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน

คำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชน

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและสามารถคัดแยกมูลฝอยออกเป็น ๕ ประเภทได้ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ฉบับลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๒. คำนิยาม

การคัดแยกมูลฝอย หมายถึง การจัดแบ่งหรือแยกมูลฝอยออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่ มูลฝอยอินทรีย์ มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย มูลฝอยทั่วไป และมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน ซึ่งครอบคลุมทั้งการคัดแยกที่บ้านเรือน อาคาร คอนโดมิเนียม หอพัก อพาร์ทเมนต์ และอื่น ๆ เพื่อการอยู่อาศัย สถานที่ราชการ สำนักงาน สถานประกอบการที่มีมูลฝอยซึ่งเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

๓. การจัดการมูลฝอยด้วยตนเอง

ประชาชนสามารถจัดการมูลฝอยบางประเภทได้ด้วยตนเอง หรือส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ และนำไปจัดการ ประเภทของมูลฝอยที่ประชาชนจัดการด้วยตนเอง และวิธีการจัดการมีดังนี้

๓.๑ มูลฝอยอินทรีย์ นำไปเลี้ยงสัตว์ในบ้าน เช่น สุนัข แมว สุกร ปลา หรือนำไปเป็นวัตถุดิบในการเลี้ยงหนอนแมลงโปรตีนเพื่อเป็นอาหารสำหรับการเลี้ยงไก่ ปลา นก หรือสร้างเป็นธุรกิจเพื่อขาย การทำปุ๋ยหมักโดยใช้ถังขยะเปียกลดโลกร้อนตามคำแนะนำของกระทรวงมหาดไทย การทำปุ๋ยหมักด้วยวิธีอื่น การทำน้ำหมักชีวภาพ

๓.๒ มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ คัดแยกตามประเภทของวัสดุรีไซเคิล ได้แก่ แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อลูมิเนียม นำไปขายให้กับชาเล้ง/ร้านรับซื้อของเก่า หรือบริจาคให้กับโครงการ/กิจกรรมของมูลนิธิ องค์กร สมาคมต่าง ๆ

๔. ถูกรับจุมูลฝอยก่อนส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประชาชนต้องคัดแยกมูลฝอยก่อนส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องไม่นำมูลฝอยแต่ละประเภทมารวมกัน มูลฝอยแต่ละประเภทที่คัดแยกแล้ว ให้ใส่ถูกรับจุมูลฝอยที่ทำจากวัสดุที่มีความเหนียว ทนทาน ไม่ฉีกขาดง่าย ไม่รั่วซึม ขนาดเหมาะสมกับปริมาณมูลฝอยที่จะทิ้ง ถูกรับจุมูลฝอยที่ใช้ต้องเป็นแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

แบบของถู	ประเภทของมูลฝอย				
	มูลฝอยอินทรีย์	มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่	มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย	มูลฝอยทั่วไป	มูลฝอยติดเชื้อในชุมชน
๑. ถูพลาสติกใสหรือสีขาวขุ่นทั่วไปที่มองเห็นประเภทมูลฝอยที่อยู่ภายใน	✓	✓	✓	✓	×
๒. ถูดำ	×	×	×	✓	×
๓. ถูสีหรือถูที่สกรีนด้วยสี	เขียว	เหลือง	ส้ม	น้ำเงิน	แดง
๔. ถูที่มีข้อความระบุประเภทของมูลฝอยบนถู	✓	✓	✓	✓	✓

กรณีภาชนะที่ไม่ใช่ถุง ทำจากวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย มีความแข็งแรง ทนทาน ไม่รั่วซึม มีฝาปิดมิดชิด สามารถป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้ ขนาดและรูปร่างเหมาะสมกับปริมาณหรือประเภทมูลฝอยที่จะทิ้ง สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกและง่ายต่อการถ่ายและเทมูลฝอย สำหรับภาชนะที่ไม่ใช่ถุงจะใช้กับมูลฝอยอินทรีย์และมูลฝอยทั่วไปเท่านั้น โดยนำมูลฝอยใส่ในภาชนะและปิดฝาให้สนิทเพื่อรอการเก็บขนต่อไป ทั้งนี้ มูลฝอยอินทรีย์ควรเทน้ำออกก่อนบรรจุในภาชนะ

๕. การรวบรวมมูลฝอยเพื่อส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เมื่อประชาชนคัดแยกมูลฝอยตามประเภทและใส่ในภาชนะบรรจุมูลฝอยตามข้อ ๔. ให้ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ กรณีบ้านพักอาศัยที่มีรถขยะมาจัดเก็บตามบ้าน ให้ประชาชนนำมาวางไว้หน้าบ้านตามวันและเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งกำหนด

๕.๒ กรณีอาศัยอยู่ในอาคาร คอนโดมิเนียม หอพัก อพาร์ทเมนต์ และอื่น ๆ เพื่อการอยู่อาศัย สถานที่ราชการ สำนักงาน สถานประกอบการ ให้ผู้อยู่อาศัยหรือประชาชนนำมูลฝอยมาใส่ในภาชนะรองรับมูลฝอยแต่ละประเภทที่เจ้าของสถานที่/นิติบุคคลของที่พักจัดเตรียมไว้ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

๖. จุดเก็บรวบรวมมูลฝอย (Drop Off) ในชุมชน

ในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการคัดแยกมูลฝอยบางประเภทเพื่อนำไปจัดการโดยเฉพาะหรือสถานที่ที่เอกชนจัดให้มีจุดรวบรวม เช่น ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ประชาชนสามารถดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ให้คัดแยกตามประเภทของวัสดุรีไซเคิล บรรจุในถุงตามข้อ ๔. และใส่ในภาชนะตามประเภทของวัสดุรีไซเคิลตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าของสถานที่จัดเตรียมไว้

๖.๒ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย ให้บรรจุในถุงตามข้อ ๔. และนำมาทิ้งในภาชนะตามประเภทมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายให้ถูกต้องตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าของสถานที่จัดเตรียมไว้

จัดทำโดย กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม และยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2567 สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ 1 การคิดค่าธรรมเนียมตามลักษณะการคัดแยกและทิ้งขยะ

- การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยให้ครอบคลุมทุกแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย
- กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการขยะมูลฝอยระดับชุมชน
- กำหนดกลุ่มในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม

กรณี	ค่าธรรมเนียม (เดือน/ครั้ง)	การจัดการขยะ		ความถี่การเก็บขน
		อินทรีย์	ทั่วไป/อื่นๆ	
1	ขั้นต่ำ 40 บาท	จัดการเอง	นำส่งเอง	ตามที่ อปท. กำหนด
2	สูงกว่ากรณีที่ 1 แต่ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด	จัดการเอง	ตัวแทน	1 ครั้ง/สัปดาห์
3	สูงกว่ากรณีที่ 2 แต่ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด	ตัวแทน	นำส่งเอง	วันเว้นวัน
4	สูงกว่ากรณีที่ 3 แต่ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด	ตัวแทน	ตัวแทน	ขยะอินทรีย์: วันเว้นวัน ขยะทั่วไป/อื่นๆ: 1 ครั้ง/สัปดาห์

แนวทางที่ 3 การคิดค่าธรรมเนียมตามลักษณะการมีส่วนร่วมของครัวเรือน

อปท. ดำเนินโครงการส่งเสริมการคัดแยกขยะในครัวเรือน โดยใช้ป้าย/สติ๊กเกอร์/ธงสัญลักษณ์

- **ธงเขียว** (เข้าร่วม) สวมครีในในการจัดการขยะด้วยตนเอง เสียค่าธรรมเนียมรายเดือน/ครั้ง ไม่ต่ำกว่าอัตราที่กฎกระทรวงกำหนด
- **ธงแดง** (ไม่เข้าร่วม) ครัวเรือนไม่มีการคัดแยกขยะ เสียค่าธรรมเนียมอัตราสูงสุดเป็นรายเดือน/ครั้ง ตามอัตราที่กฎกระทรวงกำหนด

แนวทางที่ 2 การคิดค่าธรรมเนียมตามกลุ่มประเภทของแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย

- กำหนดค่าธรรมเนียมตามประเภทแหล่งกำเนิด
- กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับครัวเรือนที่ไม่คัดแยกขยะ (อัตราสูงสุด) และครัวเรือนคัดแยกขยะ (อัตราขั้นต่ำ)
- กำหนดให้มีระบบตรวจสอบ และเจ้าหน้าที่ลงไปตรวจสอบการคัดแยกขยะ

แนวทางที่ 4 การคิดค่าธรรมเนียมตามปริมาณน้ำหนัขยะ

- กำหนดความถี่การเก็บขนขยะ ทุกๆ 10-15 วัน
- กำหนดให้มีจุดรวบรวมและการขนถ่ายน้ำหนัขยะในชุมชน/หมู่บ้าน
- กำหนดค่าธรรมเนียมเก็บขนและกำจัดมูลฝอยต่อครัวเรือน คิดเป็นรายเดือนไม่ต่ำกว่าอัตราต่ำสุดและรายครั้งสูงสุดไม่เกินอัตราตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนด

คำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชน

1. ประชาชนต้องคัดแยกมูลฝอยก่อนส่งให้ อปท.

แบบของถุง	ประเภทของมูลฝอย				
	อินทรีย์	นำกลับมาใช้ใหม่	เป็นพิษ/อันตราย	ทั่วไป	มูลฝอยติดเชื้อชุมชน
1. ถุงพลาสติกใสหรือสีขาวขุ่นทั่วไปที่มองเห็นประเภทมูลฝอยที่อยู่ภายใน	✓	✓	✓	✓	✗
2. ถุงดำ	✗	✗	✗	✓	✗
3. ถุงสีหรือถุงที่สกรีนด้วยสี	เขียว	เหลือง	ส้ม	น้ำเงิน	แดง
4. ถุงที่มีข้อความระบุประเภทของมูลฝอยบนถุง	✓	✓	✓	✓	✓

2. การรวบรวมมูลฝอยเพื่อส่งให้ อปท.

- กรณีบ้านพักอาศัยให้ประชาชนนำมาวางไว้หน้าบ้านตามวันและเวลาที่ อปท. กำหนด
- กรณีอาศัยอยู่ในอาคาร คอนโดมีเนียม หอพัก อพาร์ตเมนต์และอื่น ๆ ให้ผู้อยู่อาศัยนำมูลฝอยมาใส่ในภาชนะรองรับมูลฝอยแต่ละประเภทที่เจ้าของสถานที่/นิติบุคคลจัดเตรียมไว้ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

3. จุดเก็บรวบรวมมูลฝอย (drop off) ในชุมชน ในกรณี อปท. มีการคัดแยกมูลฝอยบางประเภทเพื่อนำไปจัดการโดยเฉพาะหรือสถานที่ที่เอกชนจัดให้มีจุดรวบรวม

- มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ให้คัดแยกตามประเภทของวัสดุรีไซเคิลใส่ลงในถุงบรรจุให้ถูกต้อง และใส่ภาชนะตามประเภทที่ อปท. จัดเตรียมไว้
- มูลฝอยที่เป็นพิษ/อันตราย ให้บรรจุลงในถุงบรรจุให้ถูกต้องและนำมาทิ้งในภาชนะตามประเภทที่ อปท. จัดเตรียมไว้

**แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม
และยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

การดำเนินงานขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมการจัดการขยะในครัวเรือนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ก่อนนำส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำจัด โดยส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะ ๕ ประเภท ตามที่กฎกระทรวงกำหนด กรณีขยะที่รวบรวมส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำจัด ต้องบรรจุในภาชนะรองรับมูลฝอยให้เหมาะสมทั้งกรณีที่ใช้ถุงบรรจุมูลฝอยและภาชนะที่ไม่ใช่ถุง และนำไปวางไว้จุดเก็บรวบรวมมูลฝอย (Drop Off) ในหมู่บ้านและชุมชน และปฏิบัติตามคำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชน

ในการเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำแนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยและการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจำนวน ๔ แนวทาง ต่อไปนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการคัดแยกขยะในครัวเรือนและลดค่าธรรมเนียมการจัดการขยะในครัวเรือน โดยสามารถนำแนวทางไปใช้ได้มากกว่า ๑ แนวทาง ให้เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น รายละเอียดดังนี้

แนวทางที่ ๑ การคิดค่าธรรมเนียมตามลักษณะการดำเนินการคัดแยกและทิ้งขยะ ควรมีแนวทางดังนี้

๑. การออกข้อกำหนดของท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยให้มีความสอดคล้องกับกฎกระทรวงฯ โดยให้ครอบคลุมทุกแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย

๒. กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการขยะมูลฝอยระดับชุมชน ซึ่งมีโครงสร้าง บทบาทหน้าที่ต่างๆ ในการบริหารจัดการขยะในชุมชนชัดเจน เพื่อบริหารการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กำหนดให้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น

๓. กำหนดกลุ่มในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม โดยแบ่งกลุ่มในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม แปรผันตามความสามารถในการแยกขยะมูลฝอยของครัวเรือน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิจารณาดำเนินการได้ ๔ กรณี สรุปได้ดังนี้

กรณี	ค่าธรรมเนียม (เดือน/ครั้ง)	การจัดการขยะ		ความถี่การเก็บขน
		อินทรีย์	ทั่วไป/อื่นๆ	
๑	ขั้นต่ำ ๔๐ บาท	จัดการเอง	นำส่งเอง	ตามที่ อปท.กำหนด
๒	สูงกว่ากรณีที่ ๑ แต่ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด	จัดการเอง	ตัวแทน	๑ ครั้ง/สัปดาห์
๓	สูงกว่ากรณีที่ ๒ แต่ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด	ตัวแทน	นำส่งเอง	วันเว้นวัน
๔	สูงกว่ากรณีที่ ๓ แต่ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด	ตัวแทน	ตัวแทน	ขยะอินทรีย์: วันเว้นวัน ขยะทั่วไป/อื่นๆ : ๑ ครั้ง/สัปดาห์

แนวทางที่ ๒ การคิดค่าธรรมเนียมตามกลุ่มประเภทของแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย ควรมีแนวทางดังนี้

กำหนดให้มีข้อกำหนดของท้องถิ่นในการเก็บค่าธรรมเนียมในการเก็บและกำจัดมูลฝอย โดยการแบ่งกลุ่มหรือเงื่อนไขในการเก็บค่าธรรมเนียม และระบบการบริหารจัดการ การติดตามตรวจสอบ ตามแนวทางดังนี้

๑. กำหนดค่าธรรมเนียมตามประเภทแหล่งกำเนิด เช่น ครั้วเรือน ร้านอาหาร ตลาด สถานประกอบการ เป็นต้น โดยค่าธรรมเนียมสอดคล้องตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนด

๒. การกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับครั้วเรือน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิจารณาการกำหนดเงื่อนไขในการลดอัตราค่าธรรมเนียมเก็บขนและกำจัดได้ ๒ กลุ่ม ได้แก่ ครั้วเรือนที่ไม่คัดแยกขยะและครั้วเรือนที่แยกขยะ ตามประเภทขยะโดยครั้วเรือนที่ไม่คัดแยกขยะ จะเก็บค่าธรรมเนียมอัตราสูงสุดสำหรับครั้วเรือนที่แยกขยะจะเก็บอัตราค่าธรรมเนียมขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓. กำหนดให้มีระบบการตรวจสอบ เช่น การลงทะเบียนผ่านแอปพลิเคชัน ระบบออนไลน์ หรือระบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อใช้สำหรับการติดตาม ตรวจสอบเพื่อลดหย่อนค่าธรรมเนียมเก็บขน และกำจัดขยะ รวมทั้งกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบลงไปตรวจสอบเพื่อยืนยันว่าครั้วเรือนได้มีการคัดแยกขยะจริง

แนวทางที่ ๓ การคิดค่าธรรมเนียมตามลักษณะการมีส่วนร่วมของครั้วเรือน ควรมีแนวทาง ดังนี้

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินโครงการส่งเสริมการคัดแยกขยะในครั้วเรือนโดยพิจารณาให้มีการใช้ป้าย/สติ๊กเกอร์/ธงสัญลักษณ์แสดงสถานะการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะของครั้วเรือนที่เข้าร่วมโครงการ ตามแนวทางดังนี้

๑) ติดตั้งธงเขียว (เข้าร่วมโครงการ) หมายถึง ครั้วเรือนมีความสนใจในการจัดการขยะด้วยตนเอง โดยมีการคัดแยกขยะตามประเภทที่กฎกระทรวงฯ กำหนด โดยเสียค่าธรรมเนียมเก็บขนและกำจัดมูลฝอยเป็นรายเดือน/ครั้ง ไม่ต่ำกว่าอัตราที่กฎกระทรวงฯ กำหนด

๒) ติดตั้งธงแดง (ไม่เข้าร่วมโครงการ) หมายถึง ครั้วเรือนไม่มีการคัดแยกขยะตามประเภทที่กฎกระทรวงฯ กำหนด จะต้องจ่ายค่าธรรมเนียม ในอัตราสูงสุดเป็นรายเดือน/ครั้ง ตามอัตราที่กฎกระทรวงฯ กำหนด

แนวทางที่ ๔ การคิดค่าธรรมเนียมตามปริมาณน้ำหนัขยะที่เกิดขึ้น ควรมีแนวทาง ดังนี้

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินโครงการส่งเสริมการคัดแยกขยะในครั้วเรือน มีการคิดค่าธรรมเนียมการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยตามปริมาณขยะที่เกิดขึ้น โดยมีการชั่งปริมาณน้ำหนักขยะ อาจมีแนวทาง ดังนี้

๑. แบ่งกลุ่มการเข้าร่วมของครั้วเรือนในการบริหารจัดการขยะ

๑) ครั้วเรือนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการนี้ จะได้รับการคิดค่าธรรมเนียมตามปริมาณขยะที่เกิดขึ้นจริง

๒) ครั้วเรือนที่ไม่ประสงค์เข้าร่วมโครงการนี้ และไม่มีการคัดแยกขยะตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนด จะเก็บค่าธรรมเนียมในอัตราสูงสุด ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนด

๒. การคิดค่าธรรมเนียมตามปริมาณขยะที่เกิดขึ้น มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

๑) กำหนดความถี่การเก็บขนขยะมูลฝอย ทุกๆ ๑๐-๑๕ วัน โดยลดเวลาและความถี่ในการเก็บขนเพื่อให้ครั้วเรือนตระหนักในการคัดแยกขยะก่อนส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการต่อไป

๒) กำหนดให้มีจุดรวบรวมและการชั่งน้ำหนักขยะ ในชุมชน/หมู่บ้าน ธนาการขยะ หรือจุดอื่นตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ เพื่อนำไปกำจัดต่อไป

๓) กำหนดค่าธรรมเนียมบริการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยต่อกิโลกรัม รวมแล้วคิดเป็นรายเดือน ไม่ต่ำกว่าอัตราต่ำสุดและรายครั้งสูงสุดไม่เกินอัตราตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนด